

Ensemble Texel

Aardkundige waarden Texel

Het eiland Texel is in het pleistoceen en holoceen ontstaan en door ijs, zee, wind en mensenhanden gevormd. Het ensemble Texel bestaat aan de westkant uit een golvend landschap van aaneengesloten jonge kustduinen, meer centraal de hoger gelegen oude pleistocene kern – de keileembulten van het Oude Land van Texel – met daaromheen en naar het noorden een lappendeken van ingepolderde wadden in het huidige aandijkingslandschap. Lokaal komen relictten voor van voormalige erosiegeulen, kreeksystemen en zeedijkdoorbraken.

De kern van het eiland maakte oorspronkelijk deel uit van het vasteland, maar is in de dertiende eeuw afgescheiden als gevolg van de stijgende zeespiegel. Daarmee werd het een van de vele waddeneilandjes. Texel dankt zijn voortbestaan in het midden van de zee aan de erosieresistente kern in de ondergrond. Deze loopt van Oosterend via Den Burg naar Den Hoorn. Deze kern bestaat uit gestuwde grondmorene en is herkenbaar in het landschap als de twee hoge keileembergen van de Hooge Berg en Den Hoorn. Daaromheen bevindt zich een golvend landschap met dekzanden uit de laatste ijstijd (weichselien). De westelijke kustduinen en losse waddeneilandjes zijn tijdens het holoceen door menselijk toedoen samengevoegd. Later zijn daar de ingepolderde wadplaten met centrale erosiegeulen aan toegevoegd, zoals Roggesloot.

Aardkundig en cultuurhistorisch bijzonder zijn onder meer:

- De hoge stuwwal van de Hooge Berg (ca. vijftien meter) en de natuurlijke binnenzee bij de Slufter.
- Stille getuigen van voormalige dijkdoorbraken zijn de acht wielen op een rij langs de oude Waal en Burgerdijk en de bijbehorende stuifdijken.
- De Roggesloot bij Cocksdorp en de voormalige mariene kreekresten bij de Westerkolk zijn relictten uit het waddenverleden.
- Een mooi voorbeeld van nieuwe landaanwinst zijn de Schorren.

Meer informatie over aardkundig erfgoed in Noord-Holland vindt u [hier](#).